

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Ioannis Damasceni Historia, De Vitis Et Rebus Gestis SS. Barlaam Eremitæ, Et Iosaphat Indiæ regis

Johannes <Damascenus>

Coloniæ, 1624

Cap. XI. Post susceptum Baptismum opera fidei adiungenda esse, & ijs qui postea peccarunt, pœnitentiam necessariam esse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45244

memor esto, & iudicemur. Dic tu iniquitates tuas, ut iustificeris. Si fuerint peccata tua, ut coccinum, quasi nix dealbabuntur. Et si fuerint rubra quasi vermiculus, velut lana alba erunt. O enim Domini locutum est.

POST SVSCEPTVM BAPTISMUM opera fidei adiungenda esse: & ijs qui postea peccarunt. pœnitentiam necessariam esse.

CAPVT XI.

AIT ad eum Iosaphat: Hæc tua verba præclara & admiranda sunt: eaque credidi, & credo, omnemque idolorum cultum ex animo odia detestor. Etenim prius etiam quam ad me accederes, obliquè quodammodo ac dubitanter, erga ea afficiebatur animus meus. Nunc autem posteaquam eorum vanitatem, hominumque, qui ea colunt stultitiam ex te intellexi, perfecto odio ea insector, ac Deo vero me in seruitutem addicere gestio, modò me ipse, hominem indignum, ob iniquitates meas minimè submoueat, verùm pro sua, vt doces, benignitate mihi omnia condonet, meque seruum sibi asciscere dignetur. Iam itaque baptisma suscipere paratus sum, atque omnia quæ præ-

F 6 scripse-

*Sola fides
non suffi-
cit.*

scripseris seruare. Quidnam autem mihi post baptismum faciendum est? Satisne est ad salutem, credere ac baptizari? an etiam alia quædam adiungere necesse est?

*Declina à
malo, &
fac bonū.*

Dixit autem ad eum Barlaam: Audi quid tibi post baptismum faciendum sit: nempe ut ab omni peccato, & ab omni vitiosa affectione abstineas, atque orthodoxæ fidei fundamento virtutum studium superstruas. † Quoniam

Iacob. I.

fides sine operibus mortua est: quemadmodum etiam opera remota fide.

Galat. 5.

Aut enim Apostolus: *Spiritu ambulate, & desideria carnis ne perficiatis. Manifesta sunt opera carnis, qua sunt Adulterium, Fornicatio, Immunditia, Luxuria, Idolorum seruitus, Veneficia, Inimicitia, Contentiones, Æmulationes, Ira, Rixa, Dissensiones, Secta, Inuidia, Homicidia, Auaritia, Maledictiones, Amor voluptatum, Ebrietates, Comestationes, & his similia. Quæ prædico vobis, sicut prædixi, quoniam qui talia agunt, regnum Dei non consequentur. Fructus autem spiritus est. Charitas, Gaudium, Pax, Longanimitas, Benignitas, Bonitas, Fides, Mansuetudo, Continentia, Sanctificatio anima, & corporis, Cordis afflictatio, & contritio, Eleemosyna, Iniuriarum obliuio, Humanitas,*

Wig

Vigilia, sincera de omnibus precedentibus peccatis Pœnitentiæ, Compunctionis lacrymæ, luctus tum pro suis, tum pro aliorum peccatis, aliaque eiusdem generis: hæc quædam quæ quidem tanquam gradus & scalæ cali sunt inter se cohærentes, atque aliæ ab alijs suffultæ, animum in cœlum subuehunt. En hæc sunt quæ post baptismum amplecti iubemur, atque ab alijs, quæ cum his pugnant abstinere.

† *Adeste huc Nouatores, qui solam Fidem dicitis, & nullum opus ad salutem requiri: quoniam dicit Dominus, Hoc est opus Dei, ut credatis in eum quem misit ille. Ioann. sexto. Quasi opus fidei excludat opus actionis! O miseri & obcæcati, legite quæ hic dicuntur, & erubescite, & confundimini.*

Quod si post acceptam veritatis cognitionem priora mortua opera rursus arripiamus, accanis instar, ad nostrum vomitum reuertamur, illud nobis vsu veniet, quod à Domino dictum est: *Cum enim, inquit, exiuerit immundus spiritus ab homine, (per baptismi scilicet gratiam) ambulat per loca inaquosa, quærens requiem, & non inuenit. Per molestem autem ferens se diutius recti ac laris expertem esse ait, Reuertar in domum meam unde exiui. Et veniens inuenit eam scopis*

*Virtutes
velut sca-
læ quædam
cali sunt.*

*2. Pet. 2.
Luc. 11.*

mundatam & ornatam, cæterum inanem ac vacantem, ut que gratiæ cultum atque operationem minimè susceperit, nec se ipsam virtutum opibus cumulavit. Tunc valet, & assumit secum septem alios spiritus nequiores se, & ingressus habitat illic Et sunt nouissima hominis illius peiora prioribus.

Siquidem baptismus priorum quidem omnium peccatorum syngraphas aqua obruit, ac prorsus delet & obliterat, atq; in posterum firmissimus nobis murus est ac turris, & forte telum ad prælium cum hoste conferendum. Non tamen arbitrij libertatem tollit, neque peccata ea, quæ post baptismum contrahuntur, remittit, nec secundam in piscinam immersionem continet. Vnum enim baptisma confitemur. Ac proinde summa diligentia cauere debemus, ne in nouas sordes incidamus: verum Domini mandata capessamus. Nam cum ipse Apostolis dixisset, *Ite & docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti, non hic constitit: verum adiecit, Docentes eos seruare omnia quaecunque precepi vobis.*

Mar. 16.

*O Non ben-
zitudines.*

Mat. 5.

1.

Mandauit porò ut spiritu pauperes simus (tales enim beatos, cœlestiq; regno dignos esse pronuntiat.) Deinde ut

in presenti xuo lugeamus, monet, quò
videlicet in futuro consolatione afficia-
mur. Mox vt mites simus, ac iustitiæ fa-
me & siti teneamur. Tum, vt misericor-
des, & liberales, atque ad commiserationem propensi simus. Cordis item
puritate præditi, atque ab omni iniqui-
namento carnis, & spiritus abstinentes.
Pacifici etiam tum erga alios, tum ipsi
cum animis nostris, nimirum id quod
deterius est præstantiori subijcetes,
atque intestinum, ac perpetuum bellum
recto iudicio comprimetes. Postremo,
vt omnem persecutionem & afflictionem
& probrum iustitiæ causa pro ipsius na-
mine nobis illatum sustineamus: quo
sempiternum gaudium in præclara illa
donorum distributione consequamur.
Quin etiam cum adhuc in mundo ver-
saretur, ad hunc modum suos hortaba-
tur. *Luceat lux vestra coram hominibus,*
vt videant opera vestra bona, & glorificent
Patrem vestrum qui in caelis est.

2.

3. 4.

5.

6.

7.

8.

Matt. 5.

Etenim Mosis quidem lex antiquitus
Israelitis data, dicebat, *Non occides, Non* *Lex noua*
mœchaberis, Non furtum facies, Non Fal- *perficit ve-*
sum testimonium dices. Christus autem ait: *terena.*
Omnis qui irascitur fratri suo sine causa,
reus erit iudicio. Qui autem dixerit fatue,
non erit gehenna ignis. Ac rursum:
Sicq-

Sicq-

Si offers munus tuum ad altare, & illic re-
cordatus fueris, quod frater tuus habet ali-
quid aduersum te, relinque illic munus
tuum ante altare, & vade prius reconci-
liare fratri tuo. Et quicumq; viderit mulie-
rem ad concupiscendam eam, iam mæcha-
rus est eam in corde suo (Spurcitiem nimi-
rum Animæ, ac libidinis assensum, ad ul-
terium vocans.) Ad hæc, cum lex periur-
rium prohibeat, Christus iurare omni-
no vetat, nec quidquam aliud permit-
tit, quam, est, est, non, non. Oculum pro
oculo, & dentem pro dente, illic autem,
Quicumque percusserit te in dextram ma-
xillam, prebe ei & alteram. Et qui tecum
vult iudicio contendere, & tunicam tuam
tollere, dimitte ei & pallium. Et quicumq;
te angariauerit mille passus, vade cum illo
alia duo. Qui petit à te, da ei. Et volentem
à te mutuari, ne auertas:

LUC. 6.

Audistis quia dictum est, Diliges proxi-
mum tuum, & odio habebis inimicum
tuum. Ego autem dico vobis: Diligite ini-
micos vestros, benefacite his qui oderunt
vos, & orate pro persequentibus & calum-
niantibus vos: ut sitis filij Patris vestri, qui
in calis est, qui Solem suum facit oriri super
bonos & malos, & pluit super iustos & ini-
ustos. Nolite iudicare, ut non iudicemini.
Dimittite, & dimittetur vobis, Nolite he-
saurizare

saurizare vobis thesauros in terra, ubi arugo, & tinea demolitur, & fures effodiunt, & furantur. Theaurizante autem vobis thesauros in caelo, ubi neque arugo, neque tinea demolitur, & ubi fures non effodiunt, nec furantur. Vbi enim est thesaurus tuus, ibi & cor tuum. Ne solliciti sitis anima vestra quid manducetis, neque corpori vestro quid induamini: Scit enim Pater vester coelestis, quoniam his omnibus indigetis. Quare, qui animam & corpus dedit, prorsus etiam cibum & indumentum dabit, ille inquam, qui caeli aues nutrit, & agri lilia tanta pulchritudine ornat. Quare te autem primum regnum Dei, & iustitiam eius & haec omnia adicientur vobis. Nolite solliciti esse de crastino. Nam crastinus dies sibi ipse sollicitus erit.

Omnia quaecumque vultis ut faciant vobis homines, eadem & vos facite illis. Intra te per angustam portam: quia lata est porta, & spatiosa via, quae ducit ad mortem, & sunt qui intrant per eam. Quoniam angusta est porta, & stricte via, quae ducit ad vitam, & pauci sunt, qui inueniant eam. Non omnis qui dicit mihi, Domine, Domine, intrabit in regnum caelorum: sed qui facit voluntatem Patris mei, qui in caelis est. Qui diligit patrem aut matrem plus quam me, non est me dignus. Et qui diligit

Mat. 6.

Providentia Dei.

Luc. 18.

Matt. 7.

Luc. 13.

Matt. 7.

Matt. 10.

filium

filius aut filiam plus quam me, non est me dignus. Et qui non accipit crucem suam, & sequitur me, non est me dignus. En hæc omnia, & his similia, Saluator Apostolis mandauit, vt fide præditos docerent. Atque hæc omnia nobis obseruanda sunt, siquidem nobis cordi sit perfectionem adipisci, & iustitiæ coronas ab omni corruptione alienas consequi, quas reddet Dominus in die illa iustus iudex omnibus his, qui ipsius aduentum dilexerunt.

2. Tim. 4.

Dixit autem ad eum Iosaphat: Ergo cum tam perfecta doctrina purissimam vitam desideret, dic quæso, si mihi ab vno vel duobus mādatis aberrare contigerit, an propterea à toto scopo aberrabo, spesq; mea omnis inanis futura est?

De pœnitentia disserere incipit.

Respondit Barlaam: Non est quod ita existimes: Nam Deus Verbum, qui salutis nostræ causa humanitatē induit, ingentem naturæ nostræ imbecillitatem & ærumnam exploratam habens, ne in hac quidem parte, nos incurabili morbo laborare permisit. Verum, vt sapientissimus medicus, lubricæ nostræ ac peccandi cupidæ voluntati pœnitentiæ medicamentū admiscuit, eam videlicet, ad peccatorum remissionem prædicans. Posteaquam enim veritatis

agnitio.

agnitionem suscepimus, ac per aquam & Spiritum sanctificati, atque ab omni peccato, & spurcitie, sine vilo labore purgati sumus, si nobis in aliqua peccata labi cōtigerit, non quidē superest iam altera per baptismum regeneratio, quæ in piscine aqua per Spiritū comparatur, ac perfectè nos instaurat: (hoc enim beneficium semel duntaxat conceditur.) Verū per asperam pœnitentiam, & calentes lachrymas, & labores ac sudores, propter viscera misericordiæ Dei nostri, purgationem ac peccatorum remissionem consequimur. Etenim per Domini gratiam lacrimarum fons baptismus appellatur: tamen si alioqui labore ac tempore opus habeat. Ac complures è multis peccatis eripuit: quoniam nullum peccatum est, quod Dei benignitatem vincat, siquidem prius respuerimus, ac delictorum maculas lachrimis eluamus: ne alioqui mors anteuertens, nos scelerum maculis inquinatos hinc eijciat. *Non enim est in inferno pœnitentia, nec confessio.* Quam diu autem vitæ usura fruimur, dummodo orthodoxæ fidei fundamentum firmum maneat, etiam si trabium aliquid, aut tecti labefactetur, quod per peccata corruptum est, pœnitentiæ adiumento sarcire ac renouare

Heb. 6.

Pœnitentia lachryme Baptismi nomen obtinent.

Psal. 6.

Pfal. 144: uare licet. Neq³. n. miserationū Dei multitudo numerari potest, nec misericordis ipsius magnitudo in mensuram cadit. Peccata contra, quæcunq; tandem illa fuerint, mensuræ ac numero subijciuntur. Quo fit, vt ea, cum in mensuram ac numerum cadant, immensam Dei misericordiam, atq; innumerabiles miserationes vincere nequeant.

Ob peccata minimè desperandum est.

Ac proinde ob peccatorum multitudinem animum despondere minimè iubemur, sed Dei bonitatem agnoscere, ac peccata nostra condemnare: quorum remissio propter Christi benignitatem proposita est, qui pro sceleribus nostris sanguinem suum effudit. Porro cum ex multis Scripturæ locis pœnitentiæ vim addiscamus, tum potissimum ex Domini nostri Iesu Christi actionibus ac parabolis. Extunc enim, *capit Iesus docere, & dicere: Pœnitentiam agite: appropinquauit enim regnum celorum.* Quin etiam in parabola filium quendam inducit, qui cum acceptis paternis opibus in longinquam regionem profectus fuisset, easque in omni luxu atq; intemperantiæ genere consumpsisset, postea, regione illa fame laborante, abiit, & adhæsit vni ciuium regionis illius. Qui etiam illum in agrum, vt por-

Matt. 3.

Luc 15.

Parabola de filio prodigo.

eos, hoc est asperissimum & execrandum
 peccatum, pasceret, miser. Cum itaque
 multis calamitatibus affectus fuisset,
 atque in tantam miseriam venisset, ut ne
 porcorum quidem siliquis ipsi ventrem
 suum implere liceret, tandem aliquan-
 do hanc usque adeo gravem ignominiam
 agnoscens, vitamque suam lugens, di-
 cebat: *Quanti mercenarij in domo patris
 mei abundant panibus, ego autem fame
 pereo. Surgam, & ibo ad patrem meum,
 & dicam ei: Pater, peccaui in caelum & co-
 ram te, iam non sum dignus vocari filius
 tuus: fac me sicut unum de mercenarijs tuis.*
 Et surgens venit ad Patrem suum. Cum
 autem adhuc longè esset, vidit illum Pater
 suus, & misericordia motus est, ac accur-
 rens cecidit super collum eius, & osculatus
 est eum, atque in pristini honoris locum resti-
 tuit, & ob ipsius inuentionem latissi-
 mum festum celebrauit, occiso vitulo
 saginato. En hanc parabolam de ijs, qui
 à peccatis resiliunt, atque ad poeniten-
 tiam accurrunt, nobis commemorauit.

Quin etiam bonum quemdam pasto-
 rem rursus inducit, qui cum centum
 oves haberet, atque vnā amisisset, re-
 liquis 99. ad conquirendam eam, quae
 errabat, profectus est, donec eam in-
 uenisset, atque humeris sublatam, cum
 ijs

*Pastor bo-
nus.*

Luc. 15.

ijs

ijs quæ minimè aberrauerunt, coniun-
xisset. Qui etiã hoc nomine amicos ac
vicinos ad conuiuium ob eam inuen-
tam celebrandum inuitauit. Ita, inquit
Saluator, *gaudium erit in celo uer uno
peccatore poenitentiam agente quam super
nonaginta nouem iustis, qui non indigent
poenitentia.*

*Cur Petr^o
labi per-
missus sit.*

Atque adeo discipulorum princeps
Petrus, illa inquam fidei petra, ipso salu-
tiferæ passionis tempore certo quodam
consilio aliquantisper à Deo delertus
nempe ut humanæ imbecillitatis vilita-
tem ac miseriam perspectã haberet (eo
peccati prolapsus est, ut Dominum ab-
iuraret. Post autem *confestim*, inquit,
*Luc 22. uerborum Domini recordatus. foras exiit,
& flet uir amarè*, ac per calentes illas la-
chrimas acceptum detrimentum sarci-
uit, uictoriamque in alteram partem in-
flexit. Nam cum rei militaris peritus es-
set, etiamsi cecidit, non tamen animo
fractus est, nec salutis suæ spem abiecit:
uerum resiliens, acerbissimas ex oppres-
so pectore lachrimas profudit, ac statim
ut eas hostis conspexit, non secus atque
vehementissimæ cuiusdam flammæ ar-
dore ambustis oculis, pedem retulit,
procul fugiens, atq; horrendum in mo-
dum ciulans. Contra autem ille princi-
pem

pen rursus locum tenuit: quemadmo- *Petrus op-*
 dū totius orbis magister institutus fue- *bis magi-*
 rat, ita etiam pœnitentiæ exemplar effe- *ster.*
 ctus. Post resurrectionem autem, cum
 Christus tertio ad eum dixisset, Petre,
 amas me? triplicem abjuratorem cora-
 rexerit, respondens scilicet, Etiam Domi-
 ne, tu scis quia amo te.

Ex his igitur omnibus, alijsq; quam
 plurimis, atque adeò numerū omnem
 superantibus exemplis, lachrymarum *Lachry-*
 ac pœnitentiæ vim intelligimus. Tantū *ma ex cor-*
 opera detur, ut ipsa, quemadmodum ra- *de fluant.*
 tioni consentaneum est, fiat, hoc est ex
 affectu peccatum execrante, ipsumque
 odio insectante, atque condemnante,
 ac lachrimas emittente: quemadmo-
 dum ait Propheta David, *Laboravi in Psal. 6.*
gemitu meo, lauabo per singulas noctes
lectum meum, lachrymis meis stratum
meum rigabo. Actum peccatorum pur-
 gatio per Christi cruorem in misericor-
 diæ ipsius magnitudine, ac miseratio-
 num multitudine continget. Ipsi-
 nim hæc verba sunt: *Si fuerint peccata*
vestra sicut coccinum, quasi nix dealba-
buntur: si autem ut vermiculus, quasi la-
na alba erunt.

Ecce quo-
modo agi-
tur vera
pœniten-
tia.

Esaia I.

Operæ pretium est itaque, ut postea-
 quam veritatis cognitionem accepi-
 mus,

*Periculo-
sus in pec-
catū lap-
sus est.*

mus, atque regenerationem & filiorum adoptionem consecuti sumus, diuinaq; mysteria percepimus, omni studio ac diligentia prouideamus, ne corruamus. Neque enim cadere athletam decet: quandoquidem multi, cum cecidissent, se se erigere minimè potuerunt. Etenim alij, cum ianuas vitiosis affectionibus aperuissent, atque arctissimo nexu ipsis hæsisent, non iam ad pœnitentiam se se conuertere potuerunt. Alij autem morte prius abrepti, quam contractas vitiorum sordes per pœnitentiam absterfissent, condemnati sunt. Propterea periculosum est in vitium, quodcumq; tandem illud sit, labi. Cæterum, si labi contigerit, statim enitendum est, vt resiliamus, rursumq; ad præclarum certamen obeundum stemus. Et quoties cadere contigerit, toties etiam statim vsque ad extremum vitæ diem curandum est, vt resurgamus, atq; in procinctu stemus.

Zacha. 1.

Conuertimini enim ad me, & ego conuertar ad vos, ait Dominus.

BAR